

Magyarország Alkotmánybírósága

1015

Budapest

Donáti u. 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/320-0/2014
Érkezett:	2014 FEBR 17.
Példány:	1
Melléklet:	7 db
Kezelőiroda:	1

FŐVÁROSI KÖZTÁRSASÁG ÉS MUNKÁJÁRNYI BÍRÓSÁG	
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZÁK 7.	
FOLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
Gyűjtődoboz / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2014 -02- 10
PÉLDÁNY:	1 IV:
MELLÉKLET:	7 db
FOLAJSTROMSZÁM:	30487/11
UTOIRATON:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az

képviselőjében eljárva (ügyvédi meghatalmazás P/1. szám alatt csatolva, a jogi képviselő elérhetőségei:

Fővárosi Törvényszék útján a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria 2013. október 22-én kelt és az Indítványozó jogi képviselője számára 2013. december 9-én kézbesített, Kfv.VI.35.567/2012/8. számú ítéletét (P/2. szám alatt csatolva), valamint az azok alapjául szolgáló elsőfokú ítélet és NAV határozatokat semmisítse meg, azok ugyanis az Alaptörvénybe ütköznek.

Kérelmem anyagi jogi jogalapja az Alaptörvény, XIII. cikke (tulajdonhoz való jog) és XXVIII. cikke (tisztességes eljárásról való jog), I Cikke (szükségesség-arányosság teszt), Q cikke (nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak tiszteletben tartása). Kérelmemet az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja és (3) bekezdésének b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a, valamint 43. § (1) bekezdése alapján terjesztem elő.

Az alábbiakban részletesen kifejtendők szerint jelen ügyben a megtámadott bírósági ítélet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, így az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 29. § értelmében az alkotmányjogi panasz befogadható.

A Kúria ítéleteit az Indítványozó 2013. december 9-én vette kézhez, jelen alkotmányjogi panaszt az ezen időponttól számított törvényes határidőben nyújtom be.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozó kéri adatai zártan kezelését.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 61. § (1) bekezdés a)-b) pontjai alapján az Indítványozó kérelmezi, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a Kúriát az ítélet végrehajtásának felfüggesztésére az alkotmánybírósági eljárás befejezéséig. Az alkotmánybírósági eljárás várható tartamára és várható döntésére tekintettel a súlyos kár elkerülése érdekében ez indokolt – tekintettel a jogerős határozatba foglalt kiemelkedően magas összegű marasztalásra, mely ellehetetlenítené az Indítványozó működését, azaz de facto gazdaságilag tönkretenné. Mindezekért a végrehajtás foganatosítása jóval súlyosabb károkozással jár, mint a végrehajtás felfüggesztése.

I. Alkalmazandó jogszabályok

a) Alaptörvény

B. cikk

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Q. Cikk

„(...)

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.”

I. Cikk

„(...)

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

XIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

24. cikk

„(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést”

b) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény

„27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

„43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.”

II. Az Alaptörvény sérelme

A. Előzmények

A Fővárosi Törvényszék jogerős határozatában megállapított és a Kúria által irányadónak tekintett tényállás, illetve a Kúria ítélete

1. Az Indítványozó magyarországi székhelyű gazdasági társaság, mely számítástechnikai alkatrészek nagykereskedelmével, szoftverfejlesztéssel és szaktanácsadással foglalkozik. Az adóhatóság Indítványozónál 2006 decemberre vonatkozóan – az Indítványozó által áfa levonásba helyezett összegeket tartalmazó számlák kapcsán – ellenőrzést végzett, az ebben az ügyben hozott adóhatósági határozatok elleni felülvizsgálati kérelmek nyomán született meg a Kúria ítélete. A Kúria ítéletének 4. oldalán az olvasható, hogy „a jelen ügygel azonos tényállású ügyekben a Kúria más tanácsai már döntöttek, ezen (...) Kfv.V.35.170/2012/14. számú ítéletekben írt jogi álláspontot a Kúria ebben az ügyben (tehát a jelen beadvány tárgyául szolgáló ügyben – ■■■■■ megjegyzése) eljáró tanácsa osztja, attól eltérni nem kíván.” E sajátos ítéleti kereszthivatkozás miatt jelen beadvány is az irányadónak tekintett korábbi kúriai

ítéletben (P/3. számon csatolva a beadványhoz) szereplő jogi érvelésre utal, tehát minden olyan esetben, amikor a beadványban oldalszámra történik utalás, nem a támadott, hanem a Kúria által idézetten hivatkozott ítélet oldalszámaira vagyunk kénytelenek utalni. Az ügy iratait mellékelem, az I. fokú ítélet P/4. számon az I. fokú adóhatósági határozat P/5. számon, a II. fokú határozat P/6. számon került csatolásra. A 2006 decemberre vonatkozó revízió eredményeként az elsőfokú adóhatósági határozat az Indítványozó terhére mutató 49 669 000 forintos adókülönbözetre tekintettel 24 221 000 forint adóbírságot, 374 000 forint késedelmi pótlékot, illetve 1 088 000 forint fizetendő ÁFÁ-t állapított meg. A 2006 decemberre vonatkozó elsőfokú közigazgatási hatósági határozatot a felettes szerv NAV helyben hagyta.

2. A NAV határozatának indoklása szerint az Indítványozó által befogadott számlák, melyekre az adólevonási jogot alapították, tartalmilag hiteltelenek, azok nem valós gazdasági tranzakciókra utalnak. Ellenkezőleg, a vizsgálat eredményeiből az állapítható meg, hogy a gazdasági események nem a számlákon szereplő módon mentek végbe.

3. Az Indítványozó a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát, a határozatok hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását kérte keresetében. Arra hivatkozott, hogy a megállapított tényállás nem tisztázott kellő mértékben, és bizonyítási indítványokat terjesztett elő. A NAV mint alperes a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság az Indítványozó keresetét elutasította. Arra hivatkozott, hogy a NAV széleskörű bizonyítás lefolytatását követően a tényállást teljes körűen feltárta, és megalapozott következtetése szerint nem történt a számlákon szereplő módon termékértékesítés.

4. Az Indítványozó az ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, melyben kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, nem tárta fel teljes körűen a tényállást, és jogsértően mellőzte bizonyítási indítványait. Az alperes NAV az ítélet hatályban fenntartását kérte.

5. A Kúria 2013. október 22-én kelt ítéletével az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. A Kúria ítélete rámutatott, hogy a helyben hagyott elsőfokú ítélet arra alapozta a számlák tartalmi hiteltelenségét, hogy a valóságban nem történt az ott szereplőknek megfelelő termékértékesítés,

és ez az ügyletben érintett mindkét fél számára felróható. Ezek a számlák pedig nem szolgálhatnak az adólevonási jog alapjául.

6. Az Indítványozó elleni adóhatósági vizsgálat az általa gyakorolni kívánt adólevonási jog alapjául szolgáló számlák tartalmi hitelességét érintette. A közigazgatási, majd a bírósági eljárás is egyfelől azt vizsgálta, hogy valós gazdasági eseményeket tükröznek-e a szóban forgó számlák, melyek alapján az Indítványozó gazdasági kedvezményt kívánt érvényesíteni, másfelől, hogy az Indítványozó közvetlen gazdasági partnere, illetve a beszerzési lánc további szereplőinek esetleges csalárd magatartása megalapozza-e az Indítványozó adójogi felelősségét. Az eljáró hatóságok, illetve a jogerős ítélet ezekben a kérdésekben az Indítványozót elmarasztalta. A releváns eljárásjogi kérdéseket követően az alábbiakban a Kúria, illetve az elsőfokú bíróság indoklásának azon pontjaira térek ki, amelyek az álláspontom szerint alaptörvény-ellenes bírói ítélettel megvalósítják az Indítványozó tisztességes eljáráshoz és tulajdonhoz való jogának sérelmét. Az Indítványozó cég vezetői ellen a NAV-eljárással párhuzamosan büntetőeljárás is indult, mely a mai napig nem zárult le. Ebben a büntetőeljárásban gyakorlatilag az összes iratot, és a számítógépeket lefoglalták. Az Indítványozó a bírósági alapeljárásban becsatolta a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága Kiemelt Pénzügyi és Gazdasági Ügyek Osztálya az Indítványozó vezetői ellen folyamatban lévő eljárásban hozott határozatát, amelyben elutasítja a védő bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére irányuló kérelmét

7. Az Indítványozó ezek után a perbíróságtól kérte, hogy a pert érintő időszak vonatkozásában szerezze be a nyomozóhatóság által lefoglalt számítógépeken található levelezést. A levelezés tartalmazza a társaságok közötti gazdasági kapcsolat során a megrendeléseket és azok visszaigazolásait, amelyeken a termékek megfelelőképpen beazonosíthatók.

8. Felperes Indítványozó hivatkozott arra, hogy a beszállítók szavatossági igények érvényesítése érdekében a termékek vonatkozásában garancialeveleket bocsátottak ki. A garancialeveleken feltüntetésre került az értékesített termék megjelölése pontos azonosítószám szerint, valamint annak a számlának a száma, amelyet az értékesítésről kiállítottak. A garancialevelek alapján esetenként a garancia érvényesítésre is került. A megvásárolt és egyedi azonosítóval ellátott termékek pontosan belistázásra kerültek felperes számítástechnikai rendszerébe azonosító számok szerint. A rendszer tartalmazza a belistázás időpontját, amely

vagy a beszállítás napján, vagy pedig az azt követő napon történt, a termék megnevezését, azonosítóját, a rendszer által képzett saját azonosítót, a belistázó személy nevét, valamint annak a számlának a sorszámát is, amellyel felperes a terméket megvásárolta.

9. A lefoglalt iratanyag tartalmazza azokat a szállítóleveleket is, amelyekkel a fentiekben felsorolt árukat a felpereshez szállították. A szállítólevelek dátumának és bejegyzéseinek, a garancialevelek dátumának és tartalmának, a megrendelések és visszaigazolásának és tartalmának, valamint a számítástechnikai rendszer tartalmi adatainak vizsgálatából és összehasonlításából megállapítható, hogy felperes egyedileg beazonosítható termékeket, árukat szerzett be beszállítótól, azokat felperes részére leszállították, felvételre kerültek felperes nyilvántartási rendszerébe, és később ezen termékek kerültek külföldre értékesítésre. A kibocsátott garancialevelek tanúsága szerint, illetve tartalmi adatai alapján ellenőrizhető a gazdasági események tényleges megtörténte is.

10. Az eljáró Fővárosi Törvényszék ennek a kérésnek nem tett eleget, az ügyet az ezen iratokban, adathordozókban található információk nélkül hozta meg, mely eljárást a Kúria is jóváhagyta. A bíróságok rendkívül sommás indokolással utasították el az Indítványozó ezirányú kérelmét.

B. A korábbi alkotmánybírósági gyakorlat felhasználhatósága és a nemzetközi sztenderdekre való hivatkozás

11. A t. Alkotmánybíróság a 2012. május 9-én kelt X/2349/2012. AB határozat határozatában kimondta, hogy „Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.”

12. A fenti határozat alapján jelen ügy szempontjából releváns, a már hatályon kívül helyezett Alkotmány tartalmilag azonos szakaszai kapcsán kidolgozott alkotmánybíróági gyakorlatot felhasználom és hivatkozom, feltételezve, hogy a t. Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata jelen ügy eldöntésére is zsinórmértékül fog szolgálni.

13. Előljáróban a nemzetközi sztenderdekkel kapcsolatban – különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezményére (a továbbiakban: Egyezmény) – rámutatok arra, hogy az Egyezményt a hozzá kapcsolódó joggyakorlattal együtt az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok is számos alkalommal figyelembe vették jogalkalmazói tevékenységük során. Mi több, az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok nem pusztán figyelembe veszik, hanem egyfajta kötelező minimum sztenderdként tekintenek a strasbourgi gyakorlatra, mely alá a magyar jogvédelmi szint semmi szín alá nem mehet. Ebben a körben az Alkotmánybíróság *expressis verbis* kimondta, hogy egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (mint például az Egyezmény). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság (és a rendes bíróságok) által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Bíróság által kibontott) jogvédelem szintje.

14. A pacta sunt servanda elvéből [Alaptörvény Q. cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak és a rendes bíróságoknak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne (1718/B/2010. AB határozat). Minthogy a jelen beadványban hivatkozott alapjogok – a tisztességes eljáráshoz való jog, a tulajdonhoz való jog, a jogállamiság elve - védelme hasonló módon szerepel mind az Egyezményben, mind az Alaptörvényben, tisztelettel kérem, hogy az idézett strasbourgi gyakorlatra figyelemmel is hozza meg a t. Alkotmánybíróság a döntését. A fentieken túl a strasbourgi joggyakorlatot azért is figyelembe kell vennie a t. Alkotmánybíróságnak, ugyanis az nem pusztán egy nemzetközi szerződés – az Egyezmény a magyar jog szerves része. Az Egyezményt ugyanis az 1993. évi XXXI. törvény közvetlenül inkorporálta a magyar jogrendszerbe, így az abban foglalt jogok közvetlenül alkalmazhatók és alkalmazandók a magyar rendes bíróságok eljárásában, hasonlóan bármely más törvényhez. Minthogy azonban az Egyezményben foglalt egyes jogok tartalmát elsődlegesen a Bíróság bontja ki, így értelemszerűen annak esetjogát is figyelembe kell venni jelen eljárásban az ítélet meghozatalakor.

15. A t. Alkotmánybíróság ezt külön is megerősítette a 36/2013. (XII. 5.) AB határozatában, ahol kimondta, hogy abban az esetben, ha egy adott hazai jogszabály azonos tartalmú az Egyezményben, vagy annak valamelyik kiegészítő jegyzőkönyvében foglalt joggal, vagy ha e jog biztosítására irányuló kötelezettség teljesítését szolgálja, az Alaptörvény Q) cikkéből az is következik, hogy az Alkotmánybíróságnak tartózkodnia kell az adott jogszabály (vagy jogszabályi rendelkezés) olyan értelmezésétől, amelynek elkerülhetetlen következménye a vállalt nemzetközi jogi kötelezettség megsértése és Magyarország sorozatos elmarasztalása lenne a Bíróság előtt.

16. Hangsúlyozom ugyanakkor, hogy a strasbourgi esetjogra történő hivatkozásaim nem értékelhetők egy olyan indítványnak, mely „jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására” irányulna.

C. Az Alkotmánybíróság eljárása

17. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27.§-a alapján alkotmányjogi panasszal alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben akkor lehet élni, ha az Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Jelen eljárásban minden rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítettem. Az Indítványozó jelen ügyben személyesen érintett, az ügy tárgyát képező adóeljárás alanya, illetőleg az azt követő peres eljárás felperese volt (Abtv. 27. §).

18. Az alábbiakban részletesen kifejtendők szerint a rendes bírósági eljárásban a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség következett be (Abtv. 29. §).

19. Az alkotmányjogi panaszt a törvényes határidőn belül, a döntés kézbesítésétől, 2013. november 11-től számított 60 napon belül nyújtom be.

D. Az alaptörvény-ellenesség okai

- A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

20. Sérül a tisztességes eljáráshoz való jog, amennyiben az eljárásjogi szabályokat lényegesen megsértik.

21. A strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) joggyakorlata szerint sérül az Egyezmény 6. Cikke szerinti tisztességes eljáráshoz való jog, ha egy eljárás során a bíróság indokolása nem felel meg a jogszabályoknak (*De Moor kontra Belgium* ügy, 1994. június 23, No. 16997/90, 55.§). A Bíróság olyan esetekben állapítja meg, hogy nemzeti bíróságok eljárásai egyezményellenesek, ha döntéseik önkényesek, vagy nyilvánvalóan ésszerűtlenek, és megállapítható, hogy az eljárás egészében véve, a maga teljességében nem volt tisztességes (lásd, *Van Kück kontra Németország* ügy, 2003. június 12., No. 35968/97, 46-47.§, *Khamidov kontra Oroszország* ügy, 2008. június 2., No. 72118/01, 170.§).

22. Tekintve, hogy az Egyezmény nem teoretikus vagy látszólagos jogokat hivatott biztosítani, hanem olyanokat, amelyek ténylegesek és hatékonyak (lásd: *Artico kontra Olaszország* ügy, 1980. május 13., No. 6694/74, 33.§), a tisztességes eljáráshoz való jog kizárólag akkor tekinthető hatékornak, ha a felek kérelmei és észrevételei ténylegesen „meghallgattatnak”, tehát a Bíróság kellően alaposan megvizsgálja őket (lásd: *Dulaurans kontra Franciaország* ügy, 2000. március 21., No. 34553/97, 33.§, *Antica és az „R” társaság kontra Románia* ügy, 2010. március 2., 26732/03, 32.§, *Dima kontra Románia* ügy, 2006. november 16., 58472/00, 34.§). Így „az Egyezmény 6. Cikkéből folyó kötelessége a bíróságoknak, hogy alaposan megvizsgálják a felek kérelmeit, érveit és bizonyítékait, függetlenül attól is, hogy azok később mennyire bizonyulnak relevánsnak a döntés meghozatala során” (lásd, többek között: *Van de Hurk kontra Hollandia* ügy, 1994. április 19., 16034/90, 59.§, *Virgil Ionescu kontra Románia* ügy, 2005. június 28., 53037/99, 44.§).

23. Az Alkotmánybíróság állandósult gyakorlata szerint is az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt „... A »tisztességes eljárás« (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a

bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem ... az [Alkotmány] 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja” [6/1998. (III.11.) AB határozat, ABH 1998.95.].

24. Jelen esetben – a következőkben részletesen kifejtett tények és érvek alapján – egyértelműen megállapítható, hogy elsőfokú bíróság, valamint az annak ítéletét jóváhagyó Kúria eljárása a maga teljességében és ezért összességében nem volt „tisztességes”, és az, hogy lényeges bizonyítékok mellőzését követően az ítélet nem létezőnek nyilvánít több gazdasági tranzakciót, rámutat annak önkényességére és ésszerűtlenségére. Az ilyen eljárás pedig sérti a tisztességes eljáráshoz való, Alaptörvényben és az Egyezményben biztosított jogot.

25. A fair eljáráshoz való alkotmányos és egyezményes jog egyik alapvető eleme az, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ügyében eljáró bíróságok a döntésüket az összes lényeges részletre kiterjedően megfelelő részletességgel megindokolják. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint is kiemelkedő jelentősége van az indokolási kötelezettségnek, az indokolás hiánya ugyanis a jogorvoslati jog kiüresítéséhez vezethet [41/1991. (VII.3.) AB hat., ABH 1991, 194., 22/1991. (IV.26.) AB hat., ABH 1991, 411.]. A Bíróság megítélése szerint bár a nemzeti bíróságok nagy szabadságot élveznek az ítéleteik felépítését és tartalmát tekintve, és a tekintetben miképpen kívánnak megfelelni az Egyezmény 6. cikkének, követelmény, hogy „megfelelően világosan kerüljön kifejtésre, hogy milyen okok alapján hozzák meg döntéseiket”. (*Hadjianastassiou kontra Görögország* ügy, 1992. december 16, No. 12945/87, 33.§) A Bíróság joggyakorlatában hangsúlyozza, hogy „a kialakult esetjog szerint, összefüggésben az igazságszolgáltatás szabályszerű működésének elvével, a bíróságok kötelesek ítéleteiket megfelelően indokolni” (*Hirvisaari kontra Görögország* ügy, 2001. szeptember 27, No. 49684/99, 30.§, *Ajdaric kontra Horvátország* ügy, 2011. december 13., No. 20883/09, 34.§).

26. A Bíróság mindig a konkrét ügyben vizsgálja, hogy az ügy elintézése és így a határozatok indokolása az Egyezménynek megfelelően történt-e (*Ruiz Torija kontra Spanyolország* ügy, 1994. december 9., No. 18390/91, 29.§, *Antica és az „R” társaság kontra Románia* ügy, 2010. március 2., 26732/03, 32.§). Az olyan eljárás, amelyből kitűnik, hogy a felek érveléseit nem veszik figyelembe, nem egyeztethető össze az Egyezmény 6. cikkével.

(*Georgiadis kontra Görögország ügy*, 1997. május 29., No. 21522/93, 40.§, *Karakasis kontra Görögország ügy*, 2001. január 27., No. 38194/97, 26-27.§).

27. Az indokolási kötelezettség a felsőbb szintű bíróságokra is vonatkozik. A Bíróság e tekintetben hangsúlyozza, hogy „a tisztességes eljáráshoz való jogból következik, hogy az eljárás során ki kell tűnnie, hogy a nemzeti bíróságok... valóban megvizsgáltak minden eléjük tárt kérdést, és nem csupán átvették minden további nélkül az alsóbb bíróságok által megállapítottakat...” (*Helle kontra Finnország ügy*, 1997. december 19., no. 20772/92, 60.§).

28. Fentiekből következően a megtámadott ítélet mind alkotmányos, mind egyezményes szempontból nézve is rendkívül aggályos, tekintve, hogy az indokolása nem kielégítő, és abból nem állapítható meg, hogy az azt megalapozó mérlegelés folyamata és végeredménye okszerű és logikus volt-e. A Kúria túlzott mértékben hagyatkozik az első fokon eljáró bíróság megállapításaira, illetve megfelelő indoklás nélkül átveszi a korábbi kúriai ítélet jogi érvrendszerét. Az ezirányú részletes érvek alább kerülnek kifejtésre.

29. Az elsőfokú ítélet és az erre minden egyes részletben támaszkodó kúriai ítélet álláspontja az, hogy az Indítványozó nem szerezhette be gazdasági partnereitől a számla szerinti termékeket, illetve a partner sem szerezhette be ezeket a további gazdasági szereplőktől, tehát hogy a termékértékesítés objektív feltételei hiányoztak. A súlyos állítás kapcsán az Indítványozó által becsatolt szakértői vélemény, illetve a könyvelése és bevallásának egyezősége, a számviteli bizonylatok a Kúria szerint nem bizonyítja, hogy a termékértékesítés valójában megtörtént-e (a Kúria ítélete, 8-9. oldalak). Az ítélet logikáját követve olyan bizonyítékok szükségesek ennek alátámasztására, amelyek a tényleges tranzakciót igazolnák. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor rögzíti a Kúria ítélete, hogy a tanúbizonyítási indítványokat jogszerűen mellőzte az elsőfokú bíróság, mert a „számla hiányosságai tanúvallomásokkal nem pótolhatóak” (a Kúria ítélete, 8. oldal).

30. Itt külön fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az Adózás rendjéről szóló XCII. törvény 97. § (5) pontjának exemplatív felsorolása harmadik helyen említi a bizonyítási eszközök között az „adózó, képviselője, alkalmazottja, illetőleg más adózó nyilatkozatá[t]”. Az eljáró bíróság

megalapozatlan indoklással mellőzte például a tanúként meghallgatni indítványozott gépkocsivezetőt, aki az ellenőrzés tárgyát képező időszakban az Indítványozó alkalmazottja volt.

31. Ez a következtetés okszerűtlen és logikátlan is egyben, ugyanis nem a számla hiányosságai szolgáltak az Indítványozó elmarasztalásának alapjául, hanem az, hogy a Kúria által is irányadónak tekintett tényállás szerint a létező számla mögött nem áll valódi teljesítés. A Kúria tehát úgy tekinti igazoltnak a fiktív számlázás tényét, hogy közben eltéveszti a bizonyítás tárgyát. A számla hiányosságainak tanúk általi igazolhatatlanságával indokolja a tanúbizonyítási indítványok mellőzését, miközben a valós termékértékesítés elmaradása miatt történt a marasztalás. Az ily módon megállapított tényállás okszerűtlensége és logikátlansága miatt azt eredményezte, hogy a Kúria ítélete feltáratlan és megalapozatlan tényállásra épült.

32. A feltáratlan tényállás tekintetében fontos hangsúlyozni, hogy a Kúria olyan bizonyítékokra hivatkozik, amelyek általánosságban érintették az Indítványozó által befogadott számlákat kiállító társaság (és ennek további partnerei) gazdasági teljesítőképességét. Az indoklás szerint a partner és a beszerzői társaságok „személyi és tárgyi feltételeinek” vizsgálata egyértelműen arra utal, hogy „a kiemelkedő gazdasági esemény teljesítésére [értsd: a szóban forgó számlákon szereplő termékek beszerzésére] teljességgel alkalmatlanok és képtelenek voltak” (a Kúria ítélete, 8. oldal). A Kúria ítélete ebben a tekintetben nem tartalmaz kellő indoklást arra nézve, hogy egy társaság gazdasági teljesítőképességéről szóló megállapítása alapjául miként szolgálhatnak az ezekre vonatkozó pénzügyi iratok, miközben az Indítványozó saját számviteli, adózási dokumentációjának - mint bizonyítékok - értékelése kapcsán éppen ezek alkalmatlanságáról szól az ítélet.

33. Jól példázza az ítélet logikai ellentmondásait az Indítványozónak az Optigen- és a Kittel-ügyekre való hivatkozását érintő része (a Kúria ítélete, 9-10. oldal). Az Indítványozó itt a két (Európai Unió Bírósági) ügyre támaszkodva azzal érvelt, hogy az értékesítési lánc szereplőinek jogellenes eljárásától nem tudott, és nem is kellett tudnia. Ezzel összefüggésben egyfelől megállapítja a Kúria, hogy jogszerűen élhet a kereskedő az adólevonási jogával, ha az értékesítési lánc korábbi vagy későbbi szereplőinek csalárd magatartásáról nem tudott vagy nem kellett tudnia, másfelől megállapítja azt is, hogy ez azért nem vonatkozik az

Indítványozóra, mert a számlák szerinti gazdasági események „az alperes által bizonyított módon” nem mentek végbe. A Kúria ítélete - bizonyítottaknak tekintve - érvként használja a bírósági eljárásban bizonyítandó tény, amikor egy ellentétes tartalmú érv merül fel. Ez tautológia, s mint ilyen logikailag hibás, egyben – alkotmányjogi értelemben is – önkényes, azaz megengedhetetlen jogalkalmazói lépés.

34. A feltáratlan és megalapozatlan tényállás, az ítélet indoklásának alapjául szolgáló mérlegelés hiányosságai, továbbá, a felajánlott bizonyítási indítványok elutasításának logikátlan indoklása összességében azt eredményezte, hogy a felek kérelmeit, érveit, indítványait érdemben nem vizsgálta meg a bíróság, és emiatt sérült az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga.

35. Ebben a körben hangsúlyozandó, hogy az Indítványozó nem a Kúria ítéletének „hibás” voltát sérelmezi, tisztában vagyok azzal az egységes alkotmánybírósági gyakorlattal, mely szerint az Alkotmánybíróság nem negyedfokú jogorvoslati fórum, nem feladata a rendes bíróságok esetleges anyagai jogi vagy eljárásjogi hibáinak orvoslása. Ez alól csak az jelent kivételt, ha a rendes bíróságok eljárása alkotmányjogi szempontból sérelmes, azaz magát az Alaptörvényt sérti.

36. Jelen ügyben ez bekövetkezett, ugyanis az eljáró bíróságok eljárása teljességgel önkényes volt, a tényeket és bizonyítékokat egy prekonceptió mentén – „az Indítványozó adócsaló, ráadásul kiemelten nagy mértékre elkövetve” – értékelték, illetve a prekonceptióhoz igazították. Az önkényes jogalkalmazástól viszont a már említett alkotmánybírósági és strasbourgi gyakorlat értelmében egy jogállamban a tisztességes eljáráshoz való jog védelmet nyújt. Hiszen mi más a fair eljárás conditio sine qua non-ja, ha nem az, hogy a bíróság elfogulatlanul, nem előzetes elképzelésekhez igazítva a tényeket ítélkezik, hanem pontosan megfordítva, az eljárás során megállapított tényállás alapján alakítja ki a meggyőződését az ügyről? A jelen ügyben megfigyelhető bírói önkény a tisztességes eljárásos való jog esszenciáját sértette, mely mellett az Alkotmánybíróság nem mehet el tétlenül.

- *A fegyveregyenlőség elvének sérelme*

37. Mint fentebb szó volt róla, az Indítványozó bizonyítási indítványait következetesen elutasították, továbbá az eljáró bíróság nem tett semmilyen lépést annak érdekében, hogy a párhuzamosan folyó büntető-eljárásban lefoglalt iratokat és elektronikus információ hordozókat beszerezze.

38. Ez sérti alperes tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint az ennek részeként értelmezhető „fegyveregyenlőség elvét”, mind a hazai alkotmányjogi, mind a strasbourgi emberi jogi gyakorlat tükrében.

39. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljárás elve „*eljárásjogi garancia arra, hogy jogainak érvényesítése tekintetében a bíróság (törvény) előtt mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik*” [1991/B/1996. AB határozat, ABH 1997. 629, 631.]. Kifejtette továbbá, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog „*az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot*” [9/1992. (I.30.) AB határozat, ABH 1992. 59, 64.].

40. Az Alkotmánybíróság továbbá kimondta azt is, hogy a „*Formailag csak büntetőügyekben irányadó előírásai közül a tisztességes eljárásnak – az Európai Emberi Jogi Bíróság következetes gyakorlatából is kitűnően – elismert eleme a „fegyverek egyenlősége”, amelynek polgári perekben is érvényesülnie kell.*” [15/2002. (III.29.) AB határozat, ABH 2002.118.].

41. A Bíróság joggyakorlata szerint a „fegyverek egyenlőségének” elvéből következik, hogy mind a büntető, mind a polgári perben félként részt vevő személyeknek is jogukban áll tanúbizonyítást indítványozni. Az ilyen indítvány elutasításának kizárólag az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésének szem előtt tartásával lehet helye. A „fegyverek egyenlőségének” elve alapján a perbeli feleknek ésszerű lehetőséget kell biztosítani arra, hogy álláspontjaikat és bizonyítékaikat bemutassák, mégpedig olyan módon, hogy semmiképpen ne kerüljenek az ellenérdekű félhez képest lényegesen rosszabb helyzetbe (*Wierzbicki kontra Lengyelország ügy*, 2002. június 18., No. 24541/94, 39.§; *Dombo Beheer kontra Hollandia ügy*, 1993. október 27., No. 14448/88, 31-33.§).

42. A Bíróság esetjoga szerint a nemzeti hatóságok feladata biztosítani, hogy a tisztességes eljárás követelményei minden egyes eljárás során érvényesüljenek. A nemzeti bíróságok rendelkeznek némi szabadsággal annak meghatározásakor, hogy melyek azok a bizonyítási indítványok, amelyeknek helyt adnak, de mindenképpen terheli őket döntésük indokolási kötelezettsége és semmiképpen nem járhatnak el önkényesen (lásd: *Suominen kontra Finnország* ügy, 2003. július 1., No. 37801/97, 36.§, és fent idézett *Wierzbicki* ügy 45.§).

43. Bár a Bíróságnak nincsen lehetősége azt vizsgálni, hogy konkrét bizonyítási indítvány elutasítása megalapozott volt-e, az egész eljárást vizsgálja a “fegyverek egyenlősége” elvének, tágabban a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének szempontjából (lásd: *Ekbatani kontra Svédország* ügy, 1988. május 26., No. 10563/83, 30.§). Ezen elv pedig - a Bíróság állandó gyakorlata szerint- azt jelenti, hogy az eljárásban részt vevő minden félnek ésszerű lehetőséget kell biztosítani arra, hogy olyan körülmények között képviselhesse ügyét, és adhassa elő álláspontját és bizonyítékait, amely során nem kerül jelentős hátrányba a másik féllel szemben (lásd például: fentebb idézet *Dombo Beheer kontra Hollandia* ügy 33.§; *Platakou kontra Görögország* ügy, 2001. szeptember 5., No. 38460/97, 47.§; *Wynen kontra Belgium* ügy, 2002. november 5., No. 32576/96, 32.§; *Kress kontra Franciaország* ügy, 2001. június 7., No. 39594/98, 72.§, *Peric kontra Horvátország* ügy, 2008. június 27., No. 4499/06, 17-26.§).

44. Fentiekből következik, hogy az Indítványozó bizonyítási indítványainak módszeres elutasítása alaptörvény- és egyezményellenes, azzal ugyanis, hogy az eljáró bíróság az érdemi bizonyítási indítványoknak nem adott helyt, jelentősen hátrányosabb helyzetbe hozták az Indítványozót a perben, mely sem az Alaptörvénnyel, sem az Egyezménnyel nem egyeztethető össze. Az Indítványozó egyszerűen nem volt abban a helyzetben, hogy állításai igazát objektív és általános elfogadott bizonyítási eszközökkel alátámassza, ami a fegyveregyenlőség elvének - azaz az Alaptörvény XXVIII. cikkének és az Egyezmény 6. Cikkének - sérelmére is vezetett.

45. Különösen így van ez a büntetőeljárásban lefoglalt információ-hordozók be nem szerzésével. Hangsúlyozandó, hogy jelen ügy tárgya adójogi szempontból az Indítványozó állítólagos fiktív gazdasági tevékenysége és az ahhoz kapcsolódó jogellenes ÁFA-

visszaigénylés volt. A büntetőeljárásban lefoglalt – mintegy 26 zsáknyi – irat és számítástechnikai eszközön tárolt információ pedig pontosan azt az indítványozói állítást támaszthatta volna alá, hogy – ellentétben a NAV álláspontjával – az Indítványozó valós gazdasági tevékenységet folytatott, valós tranzakciók mentek végbe és ebből következően az ÁFA-visszaigénylés teljesen jogszerű volt.

46. A jogvita lényegét érintő kérdésben volt tehát elzárva az indítványozó a bizonyítás lehetőségétől, ami alapvető és lényeges kihatással volt a peres eljárás kimenetelére.

47. Ez a jogsértés annál is kirívóbb, hogy jelen perben nem magánfelek álltak egymással szemben, hanem az állam (a NAV) és egy magánfél. Egy – tág értelemben véve – állam ellen folyó perben viszont egy másik állami szerv, egy büntetőbíróság akadályozta meg a létfontosságú bizonyítékok beszerzését, és ezt később az eljáró polgári bíróság sem orvosolta, pedig arra lett volna lehetősége.

48. Mindez egyértelműen rendkívül hátrányos helyzetbe hozta az indítványozót, annak esélye, hogy jogi álláspontját alátámaszthassa, gyakorlatilag elenyészett és így pervesztes is lett.

- *A tulajdonhoz való jog sérelme*

49. Az Indítványozó tulajdonát két különböző módon érintette a vele szemben meghozott marasztaló ítélet. Egyfelől a gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó adólevonási jogának érvényesítését korlátozták, másfelől a marasztalás összesen kb. 25,5 millió forint erejéig közvetlenül érintette egyik az egyik legősibb tulajdonfajtát, a pénzvagyont. Utóbbi nem igényel különösebb kifejtést, a bíróság tulajdonának végleges elvonását jelenti. Az adólevonási jog a „régí ÁFA törvény” (1992. évi LXXIV. törvény az általános forgalmi adóról, az Indítványozót marasztaló határozatokat erre alapították) 32. §-a alapján az adóalanyt megillető olyan jogosultság, amelynek érvényesítése során a részére egy másik adóalany által teljesített termékértékesítés során a másik adóalany által rá áthárított adó összegét megfizetendő adója összegéből levonhatja. Az adóalany tehát a levonásba helyezett adóösszeget (általános forgalmi adót) korábban egy gazdasági tranzakció kapcsán megfizeti, de az 1992 óta hatályos jogi

szabályozás lehetővé teszi számára, hogy az ily módon megfizetett adót „visszakapja” – az általa fizetendő adó összegének csökkentése formájában.

50. Az Alkotmánybíróság egy korábbi ítélete (754/B/2001. AB-határozat) szerint:

„Az adólevonási jog biztosítása az általános forgalmi adózásban az adóhalmazódás kiküszöbölését szolgálja azzal, hogy az adóalany saját adófizetési kötelezettségéből levonhatja azt az előzetesen felszámított adót, amely az adóköteles termék értékesítéséhez és szolgáltatás nyújtásához általa beszerzett termékhez, igénybevett szolgáltatáshoz kapcsolódik.” Valójában az adóalany előre kifizeti az általános forgalmi adó összegét, de a kifizetés pillanatában törvényre alapított jogos várománya keletkezik a kifizetett összegre.

51. A strasbourgi joggyakorlat szerint a tulajdonjog lehet egyrészt „létező tulajdon” vagy vagyon, ami magában foglalja az olyan igényeket is, amikkel kapcsolatban a Panaszos igazolni tudja, hogy legalább jogos várománya volt azok megvalósulására (*ld. Gratzinger and Gratzingerova v. the Czech Republic (dec.) [GC], no. 39794/98, § 69, ECHR 2002–VII*). Egy ilyen jogos váromány csak akkor lehet elfogadható a strasbourgi bíróság számára, ha annak van egy megfelelő alapja a nemzeti jog szerint. Magyarországon az adólevonási jog az Indítványozó ügyében releváns adóévig már közel másfél évtizede jelen volt, feltételeit törvény állapította meg. Gyakorlásához az áthárított adó megfizetését igazoló számla vagy hiteles egyéb dokumentum volt szükséges.

52. Azok a jogviszonyok, melyek hosszú évekig változatlanok, jogos várományt keletkeztetnek ez alatt az idő alatt. Az Indítványozó a fentebb vázolt gazdasági-jogi környezet egyik szereplőjeként tervezte gazdasági tevékenységét, amikor a beszerzés, az értékesítés, a szállítmányozás, a marketing, a társaság személyi és tárgyi feltételeinek stb. biztosításának költségeit tervezte. Kereskedelmi üzleti terve, stratégiája jelentős részben épült arra, hogy a termékbeszerzés során általa véglegesen megfizetendő összeg (tehát a beszerzés tulajdonképpeni költsége) a beszerzéskor kifizetett összegnek az általános forgalmi adó összegével csökkentett része lesz. Jogos várománya erre a negatív költségre vonatkozott. Ahogy a strasbourgi bíróság is kiemeli az N.K.M. ügyben (*N.K.M. v. Hungary, Application no. 66529/11, 14 May 2013*), ilyen hosszú távú várományok, amelyeket hosszú éveken át megerősít a jogszabályi háttér, nem hagyhatóak figyelmen kívül. (37. §).

53. Az Indítványozó adólevonási jogának megsértés tehát az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jog sérelméhez is vezet. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XIII. cikkével tartalmilag azonos Alkotmány 13. § értelmezése során, a tulajdonvédelem körében kimondta, hogy a tulajdonhoz való jog az Alkotmány 13. § (1) bekezdése értelmében alapvető jog.

54. A kialakult joggyakorlat szerint a tulajdonvédelem köre kitágult, ugyanis alkotmányos értelemben tulajdon nemcsak a polgári jogi értelemben vett tulajdon, hanem azon túl annak önállóan részjogosítványai, és más vagyoni értékű – dologi, kötelmi és bizonyos közjogi eredetű – jogosultságok is.

55. A 17/1992. (III. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság *elvi élel* mutatott rá arra, hogy „az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdése nemcsak a tulajdonjog, hanem az azzal összefüggő minden vagyoni jog biztosítására vonatkozik. Az Alkotmány ... ezért a tulajdonvédelem körében az egyéb vagyoni jogok védelmét is biztosítja.” (Hasonlóan lásd még: 40/1997. (VII.1.) AB határozat, ABH 1997. 286-287.).

56. Még tovább ment az Alkotmánybíróság 64/1993. (XII.22.) AB határozata, amelyben megállapította, hogy „Az alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. [...] A tulajdonjog részjogosítványai - amelyek még a polgári jog szerint sem mindig a tulajdonost, s egyes esetekben törvénynél fogva nem őt illetik - nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az Alkotmány szerinti tulajdonvédelem köre tehát nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványaival, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. [...] Az Alkotmány a tulajdonjogot mint az egyéni cselekvési autonómia hagyományos anyagi alapját részesíti alapjogi védelemben.”.

57. Ez a megközelítés megfelel továbbá a strasbourgi joggyakorlatnak is. Az Egyezményhez fűzött 1. Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikke kimondja: mindenkit megillet az a

jog, hogy javait tiszteletben tartsák. Tulajdonától senkit nem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és törvényben meghatározott feltételek alapján történik. A strasbourgi bíróság többször is megerősítette, hogy az Egyezmény 1. Kiegészítő Jegyzőkönyvének 1. Cikkében biztosított tulajdonhoz való jog nem korlátozódik fizikai dolgok tulajdonára: más jogok és követelések is minősülhetnek „tulajdonjognak” és így „tulajdonnak” az Egyezmény szempontjából (ld. *Gasus Dossier- und Fördertechnik GmbH kontra Hollandia* ügy, 1995. február 23., No. 15375/89., 53.§), feltéve, hogy azok megfelelően meghatározottak ahhoz, hogy kikényszeríthetőnek és így „vagyon tárgynak” minősülhessenek (ld. pl. *Pressos Compania Naviera SA and others kontra Belgium* ügy, No. 17849/91, 1995. november 20., § 31.).

58. A tulajdonba való beavatkozásnak szigorú feltételei vannak: a kisajátításnak nem tekinthető tulajdonkorlátozások esetén a szükségesség-arányosság teszt alkalmazandó, amelynek a lényege a következő: egy alapjog korlátozásának alkotmányosságához az szükséges, hogy a korlátozás csak más alapjog vagy alkotmányos érték védelme érdekében elkerülhetetlen esetben, a szükséges mértékben és arányos módon korlátozható [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992. 85]. Tulajdonkorlátozás esetén ez a módszer azzal a különbséggel alkalmazandó, hogy a beavatkozás szükségességét nemcsak más alkotmányos alapjog vagy érték védelme, hanem a közérdek is megindokolhatja.

59. Tehát a tulajdonkorlátozási teszt alatt a beavatkozásnak közérdekű célt kell szolgálnia, annak eléréséhez szükségesnek kell lennie, és a korlátozás súlyának megfelelő arányban kell állnia az elérendő közérdekű cél súlyával.

60. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közérdek követelményének a hagyományos értelemben vett közhasznú és közcélú korlátozásokon túl olyan korlátozások is megfelelhetnek, amelyek közvetve oldanak meg társadalmi problémákat [ld. fent hivatkozott 64/1993. (XII.22.) AB határozat]. Az arányosság kérdésével több határozatában is foglalkozott az Alkotmánybíróság [pl. 7/2006. (II.22.) AB határozat, ABH 2006, 181., 13/1998. (IV.30.) AB határozat, ABH 1998, 429, 435., 3/2000. (II.25.) AB határozat, ABH 2000, 38.]. Ezekből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a tulajdonkorlátozás arányossága olyan vizsgálat, amely alapvetően a konkrét eset körülményeitől függ, teret engedve a kazuisztikának.

61. A tulajdonjog korlátozhatósága a strasbourgi gyakorlat szerint is az arányosság és jogszerűség és közérdek kimutathatóságának követelményei alá esik. A korlátozásnak tehát a nemzeti jog szerint a jogszabályoknak megfelelően kell történnie, valamilyen közérdeket kell szolgálnia, és ki kell róla mutatni, hogy arányos, tehát hogy a korlátozás alapjául szolgáló közérdek fényében az érintettekre háruló teher nem minősül eltúlzottnak és így az intézkedés nem aránytalan (ld.: *Sporrong and Lönnroth kontra Svédország* ügy, 1982. szeptember 23., No. 7151/75; 7152/75, 69.§; 73.§).

62. Jelen ügyben az Indítványozó tulajdonának, tehát vagyonának és adólevonási jogának korlátozása kapcsán megállapítható, hogy a közérdek léte megállapítható. nyilvánvaló ugyanis, hogy egy esetleges visszaélésszerű joggyakorlás e jog elvonásával, és egy adójogi jogviszonyban bírsággal jár.

63. Az Indítványozót ért jogkorlátozás és szankció ugyanakkor olyan eltúlzott mértékű, amely semmiképpen nem állja ki az arányosság próbáját. Egyfelől ugyanis az általa korábban megfizetett adó levonásához fűződő jogát elvették, amellyel így az adóval megegyező összegű kára keletkezett. Másként fogalmazva: a jogos várománya teljes egészében megsemmisült. Ezen felül ugyanakkor a Kúria ítéletével helyben hagyott marasztalás értelmében további több mint 150 millió forint bírságot szabott ki az Indítványozóra, amely teljesen ellehetetlenítette működését. Ezt jól mutatja, hogy a társaság jelenleg felszámolás alatt áll.

64. Összességében semmiképpen nem lehet arányosnak tekinteni a fentebb elemzett eljárási hiányosságok miatt tisztességtelen eljárásban meghozott tulajdonkorlátozást, amely így sérti az Indítványozónak az Alaptörvényben szereplő tulajdonhoz való jogát.

Kérelem

Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokaimat, a Kúria ítélete sérti:

- az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, mert a tényállást hiányosan, részben iratellenesen állapítja meg, az indokolási kötelezettségének nem tesz eleget, ezen felül Indítványozó bizonyítási indítványait módszeresen elutasítja, ezáltal sértve egyben a fegyveregyenlőség elvét is;

- az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogot összefüggésben az I. cikkben meghatározott „szükségesség-arányosság” tesztel, mert az Indítványozó bérleti jogát (amely mind a hazai, mind a nemzetközi joggyakorlat tükrében tulajdonjogi védelmet élvez) jogszerűtlenül, aránytalanul és kártérítés nélkül korlátozza;

Tisztelt Alkotmánybíróság, a fentiek alapján kérem, hogy Kúria 2013. október 22-én kelt, Kfv.V.35.567/2012/8. számú ítéletét - alaptörvény-ellenesség miatt - semmisítse meg-

Kérem továbbá, hogy fentebb kifejtett indokok alapján az Abtv. 61. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság hívja fel a Kúriát az ítélet végrehajtásának felfüggesztésére az alkotmánybírósági eljárás befejezéséig, tekintettel arra, hogy a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása helyrehozhatatlan kárt okozna az Indítványozó működésében, az Indítványozó végleges felszámolását okozhatja.

Végezetül kérem az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozó adatai zártan kezelését.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviselőjében:

Budapest, 2014. február 6.

